

Изјавата од Џакарта за Принципите на Анти-корупциските Агенции

Џакарта, 26-27 ноември 2012

На 26-27 Ноември 2012, постојните и поранешните водачи на Анти-корупциските агенции (АСА), анти-корупциските практичари и експерти од целиот свет се состанаа во Џакарта на покана од Комисијата за искоренување на корупцијата во Индонезија (КПК), Развојната програма на Обединетите Нации (UNDP) и Канцеларијата на Обединетите Нации за борба против дрогата и криминалот (UNODC), да дискутираат за “Принципите на Анти-корупциските агенции,” да ја промовираат и зајакнат независноста и ефективноста на Анти-корупциските агенции (АСА).

Учесници беа неколку раководители од Анти-корупциските агенции (АСА) и претставници на регионалните мрежи, од кои ќе ги споменеме Мрежата на националните анти-корупциски институции од Западна Африка, Државите заинтересирани за борба против корупцијата од Југоисточна Азија, Арапската мрежа за анти-корупција и интегритет, Јужноафриканскиот форум за борба против корупцијата и Европските партнери за борба против корупцијата/Европска анти-корупциска контактна мрежа (EPAC/EACN).

Претставниците од Развојната програма на Обединетите Нации (UNDP) и Канцеларијата на Обединетите Нации за борба против дрогата и криминалот (UNODC), Канцеларијата на Обединетите Нации на Високиот Комесар за човекови права и Транспаренси Интернешенал беа учесници во постапката. Организацијата за економска соработка и развој како и Светската Банка со нивното учество исто така дадоа придонес на Конференцијата.

Учесниците ги прегледаа и дискутираа за искуствата на некои од земјите од целиот свет, предизвиците со кои се соочиле Анти-корупциските агенции (АСА), а воедно и клучните барања за да се осигура независноста и ефективноста на (АСА);

Земајќи во предвид дека Конференцијата беше насочена кон дискусија и утврдување на насоки за Анти-корупциските агенции (АСА), за тоа како да се промовира и зајакне независноста и ефективноста на (АСА);

Признавајќи ја разноликоста на Анти-корупциските агенции (АСА) во светот во борбата против корупцијата, каде некои АСА имаат мандат за превенција на корупцијата, други се фокусирани на истрага и процесуирање, или комбинација на сите аспекти;

Повикувајќи се на меѓународната посветеност и обврски на регионално и на глобално ниво, вклучувајќи ја и Конвенцијата на ООН за борба против корупцијата (УНККАК), да се обезбеди независност на Анти-корупциските агенции (АСА);

Повикувајќи се на Декларацијата од Мароко донесена од Меѓународната асоцијација на анти-корупциските институции (IAACA) усвоена на Петтата годишна конференција и Генералниот собир, особено решителноста за “заедничка акција и поддршка(...) да се обезбеди дека анти-корупциските институции (...)се способни да функционираат со потребната независност, сигурно и стабилно финансирање и специјализиран добро обучен тим, со цел ефективно работење ослободено од нелегални влијанија, во согласност со членовите 6 и 36 од UNCAC,,;

Повикувајќи се исто така и на Резолуциите 3/2, 3/3 и 4/4 усвоени од Конференцијата на Државите членки на UNCAC на третата и четвртата сесија која го признава “виталното значење на обезбедувањето независност и ефективност “ на Анти-корупциските агенции (АСА);

Земајќи ги предвид со признание Стандардите за ианти корупциските институции развиени од мрежата на Партнерите против корупцијата/и Европските анти-корупциски фокални точки (EPAC/EACN) кои беа прифатени на шестата Годишна Конференција и Гернералниот собир на IAACA;

Земајќи ги предвид со признание за решителноста на Г-20 да предводат со пример преку “зајакнувањето на ефективното фукнционирање на анти-корупциските тела или телата за спроведување на законот во сферата на превенција и борба против корупцијата,(..) овозможувајќи им на овие институции да ги извршуваат своите функции ослободени од нелегални влијанија,,;

Земајќи ги предвид со признание напорите на Транспаренси Интернешенал на петнаесеттата Анти-корупциска конференција во Бразилија, за промоција на независноста и ефективноста на Анти-корупциските агенции (АСА);

Учесниците:

1.Ги препорачуваат следниве принципи за да се обезбеди независноста и ефективноста на Анти-корупциските агенции (АСА):

МАНДАТ: Анти-корупциските агенции (АСА) треба да имаат јасен мандат да се борат против корупцијата преку превенција, едукација, пораст на свеста, истраги и обвиненија, преку една или преку повеќе координирани агенции;

СОРАБОТКА : Анти-корупциските агенции (АСА) нема да работат во излоација . Тие ќе се залагаат за воспоставување добра соработка со државните агенции, граѓанското општество, приватниот сектор и другите засегнати страни, вклучувајќи и меѓународна соработка;

СТАБИЛНОСТ: Анти-корупциските агенции (АСА) во согласност со основните правни принципи на земјите во кои се наоѓаат, ќе бидат поставени со адекватна и стабилна правна рамка, како што е Уставот или специјален закон кој ќе обезбеди континуитет на АСА.

НАЗНАЧУВАЊЕ : Шефовите на Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе бидат назначени низ процес обезбедува негова или нејзина аполитичност, непристрасност, неутралност, интегритет и компетенција;

КОНТИНУИТЕТ: Во случај на суспензија, отпуштање, оставка, пензионирање или истекување на мандатот, сите овластувања на шефовите на АСА ќе бидат делегирани со закон на соодветен службеник во Анти-корупциските Агенции (АСА) во разумен период сè до назначување на нов шеф на АСА.

РАЗРЕШУВАЊЕ: Шефовите на Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе имаат безбеден мандат и ќе бидат отстранети единствено преку легално воспоставена процедура еквивалентна на процедурата за отстранување на клучен независен авторитет посебно заштитен со закон (како на пример за Главниот судија);

ЕТИЧКИ КОДЕКС: Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе усвојат кодекс на однесување бараат највисоки стандарди на етичко однесување од вработените и силен режим за усогласеност;

ИМУНИТЕТ: Шефовите и вработените во Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе имаат имунитет од граѓански и кривични постапки за дејствија преземени во рамки на остварување на нивниот мандат. Шефовите и вработените во АСА ќе бидат заштитени од недобронамерни граѓански и кривични постапки;

ИСПЛАТА: Вработените во Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе добиваат плата на ниво кое би дозволило вработување на доволно број на квалификуван кадар;

НАДЛЕЖНОСТ ЗА ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ: Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе имаат надлежност да го вработуваат или отпуштаат нивниот кадар во согласност со јасни и транспарентни внатрешни процедури;

АДЕКВАТНИ И ПОСТОЈАНИ РЕСУРСИ: Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе имаат доволно финансиски ресурси за спроведување на нивните задачи, земајќи ги предвид буџетските

ресурси на државата, населеноста и територијалната распространетост. Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе бидат овластени на навремено планирани, постојани и адекватни ресурси за тековен развој на капацитетите и за подобрување на активностите, како и остварување на мандатот на АСА;

ФИНАНСИСКА АВТОНОМНОСТ: Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе добиваат буџетска алокација над која АСА ќе имат целосен менаџмент и контрола со прифаќање на соодветните сметководствени стандарди и ревизорни барања;

ВНАТРЕШНА ОТЧЕТНОСТ: Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе развијат и воспостават јасни правила и стандардни оперативни процедури, вклучувајќи мониторинг и дисциплински механизми за минимизирање на било каква недоличност и злоупотреба на моќ од страна на АСА;

НАДВОРЕШНА ОТЧЕТНОСТ: Анти-корупциските Агенции (АСА) ќе се придржуваат стриктно кон владеењето на правото и ќе даваат отчет пред механизмите поставени за превенција од било каква злоупотреба на моќ;

ИНФОРМИРАЊЕ НА ЈАВНОСТА: Анти-корупциските Агенции (АСА) формално ќе ја известуваат јавноста за нивните активности најмалку еднаш годишно;

КОМУНИКАЦИЈА И ВКЛУЧУВАЊЕ НА ЈАВНОСТА: Анти-корупциските Агенции (АСА) редовно ќе комуницираат и ќе ја вклучуваат јавноста со цел да обезбедат јавна доверба во нивната независност, непристрасност и ефективност;

2. **Ги охрабрува** Анти-корупциските Агенции (АСА) да ги промовираат горенаведените принципи во рамките на нивните агенции, држави и регионални мрежи на Анти-корупциски агенции.
3. **Ги охрабрува** Анти-корупциските Агенции (АСА) да ги промовираат овие принципи за да им помогнат на членовите на извршната и на законодавната власт, практикувачите на кривичното право и јавноста воопшто, за подобро да ги разберат и поддржат АСА во остварување на нивните функции;
4. **Ги повикува** Анти-корупциските Агенции (АСА) да апелираат кон нивните почитувани Влади и други заинтересирани да ги промовираат горенаведените принципи во меѓународните анти-корупциски форуми;
5. **Изразува** благодарност кон Комисијата за истребување на корупција на Индонезија за тоа што беше домаќин на Интернационалната Конференција “Принципи на Анти-корупциските Агенции” со поддршка од Развојната програма на Обединетите Нации и Канцеларијата на Обединетите Нации за дрога и криминал за да ги разгледаат и да се согласат за принципите за Анти-корупциските Агенции.